

Az ázsiai muszka haderő hátrálása.

A „Daily Telegraph“ sürgönyzik az ázsiai harcokról e hó 11-éről: A muszka haditer hirtelen megváltozott s most a Bogkas-szorost tartják megszállva. A gurdái bogkasi magaslatok igen erősen vannak ellátva s itt a muszka támadás zátonyra talált. Alig egy negyedóra állnak egymástól. A muszka Oltiból kiszorultak s Penek felé hátrálnak, Resid és Hussein pasák szállták meg jelentékeny haderővel Oltit. — A belegi-achmedi cserkeszirtő kacsát fentartja a „D. N.“ levelezője.

Kars körülzárásáról lemondtak a muszka, mivel valószínűleg az őrsereg vakmerő kirohanásai nagyon megtizedelték s most a muszka határ felé foglalták állást.

Livana irányában Batum mellett tüzérharc folyt.

A dunai harcokról.

Hogy a dunai átkelését elhalasztja a muszka, azt a „Daily Telegraph“ levelezője is megerősíti: Ferenc József azt a biztosítást kapta Sándortól, hogy Ausztria-Magyarország érdekeit ő egyenlően becsüli a saját érdekeivel. Békés hajlamairól ír, de hadserege részére most kétszeres gyorsasággal szállítják Galicián az élelmi szereket.

A dunai átkelés okai: a muszka pusztulása; a mocsáros levegő tönkretette a katonaságot. Azonkívül várják a rációk és görögök segélyét is.

Szt.-Pétervárról a következő magánürgönyököt küldi a „France“: Tiflisből jelentik, hogy az orosz sereg Monamara előtt táboroz.

Az oroszok kiszorítása Oltiból Isbir felé megerősítést nyert. Olti úres. Egy új circaissai sereget küldöttek a törökök az abcházok földre.

Szerbia pénzügyi helyzete nagyon válságos. Az orosz főparancsnok és a román kormány között végleg el lett határozva, hogy a román sereg a háboruban részt vesz.

Azon hír, mintha Oroszország még utolsó jegyzéket intézne az átkelés előtt a portához, nem való. A „Times“ egy bécsi táviratot közöl, mely azt mondja, hogy Goreszkoff jegyzéke már valamennyi hatalommal közöltetett, de úgymond a távirat, a várakozást nem elégítette ki.

A „F.“ egy távirata szerint a törökök Karsból egy kirohanást intéztek, mely azonban a törökök visszavonulásával végződött. A török számos sebesültje mellett, a muszkaik közül csak hét sebesült meg (?).

Erzerumból a következő táviratokat kapja a „Reuter-ügynökség“ Londonban: A muszka jobb szárny, mely 4000 emberből és 9 ágyúból állott, Oltit kénytelen volt elhagyni és Peniába vonulni. Mielőtt Oltit elhagyták, fegyvereiket és készleteiket a vízbe dobták és az élelmiszereket a parasztok között osztották el. Egy török hadtest 6 dandár és 1000 lovasokból elfoglalta a megmaradt készleteket és magához ragadta. A muszka balszárnyától egy osztály Mola-Szulejman és Toprok-Kale felé vonul. 110 lovas önkényes érkezett Sirasról Erzerumba.

Jun. 12. 2000 ember ember, nagyjából fegyvertelen, érkezett ide. Kars erősen áll. Mukhtár pasa a Songhianli hegyiséget Oltitól Delibábóig tartja megszállva. A török seregek sok betegséggel, orvos kevés. A hideg tartós.

A „Turquie“ török lap Ali Saib és Mehemed Ali pasák két montenegrói táviratát közli. Ali Saib jelenti, hogy a montenegróiak két nehéz ágyúval Spuzt lövöldöztek. Ali Saib két osztályt megátadta őket. A harc kemény volt és 7-8 óráig tartott. A törökök előbb a Kokorina, azután a Martincé magaslatokat foglalták el.

Mehemed azt jelenti, hogy hadosztályával csak gyenge ellentállásra talált, mely azonban nagyon is hevesebb lett, midőn a törökök a montenegrói határhoz közeledtek. Négy óráig tartott a küzdelem, míg a montenegróiak visszavonultak és a törökök Nahia Balat megszállták. Mindkét tábornok jelenti, hogy nagy veszteség nem érte. Mehemed bizonyítja, hogy a montenegróiakkal sok harcra volt képes a montenegróiak borzasztó kegyetlenségeiről tesz jelentést, melyet mohamedának és keresztényeknek elkövettek.

Ázsiából a törökökre nézve kedvező hírek érkeznek. Mukhtár p. serege Trapezuntnál körülbelül 12 ezer emberből áll s segélycsapatot kapott és egész állásponjtját a legkitünőbbnek mondják a legújabb hírek. Kars, mely őrsége naponkénti támadásokat ver vissza, úgy látszik, erősen parancsnokkal bír. Majd mindennap kitörnek az erődől és apró sánccokat emelnek, mi által az ellent arra kényszerítik, hogy előbb ezeket rombolja le, s csak azután támadhatja meg a főerődöt. A félelem itt teljesen elmúlt, melyet a gyakran megjelenő muszka kémcsoportok idéztek elő.

A kurdok azonban minden ellentállás nélkül adják meg magukat. De ez nem is csoda, mert a kurdok közönséges rablók. Ha kilátás van haszonra, harcolnak, ha nincs, elárujják fegyvertársaikat.

Ardahán parancsnoka haditörvényszék elé állított s hadseregéből 2000 fő Erzerumba vonatott.

Szukhum-Khaléből a lázadás roppant terjedéséről sürgönyöznék. A parancsnok intézkedéseket tett, hogy az ázsiai muszka hadak utját bevágja.

Táviratok.

Bécs, jun. 15. Konstantinápolyi hírek szerint a portát nem lepte meg Milán plojești utja. Hetek óta elváltak készülve ily fordulatra, s a török hadsereg a szerb határon úgy van föllálítva, hogy akár a szerbek, akár az oroszok tesznek ez oldalról ellenséges mozdul-

totat a török hadak egy része még idején elhárítandja e kísérlet veszélyeit. Valószínű egyébként, hogy a porta Belgrádban Milán visszatérése után a látogatás politikai jelentősége s Szerbia további szándékai felől tüzetes fölvilágosításokat fog kérni, noha az angol és osztrák befolyás a lépésről a portát lebeszélni erőlködik.

Bécs, jun. 15. Beavatott egyének állítják, hogy az orosz műveletek a Duna mellett azért haladnak oly lassan, mert az orosz vezényelt három óra való elégséget s annyi hadiszert hordat össze Romániában, s mennyi a Dunán túl bizonytalan requisitit fölölgegsé teendő, az erőles actióit pedig minden főnádak ellen biztosítja. Amint az együtt lesz, az átkelés azonnal megtörténik. (De csak úgy, ha lehet)

Bécs, jun. 15. Egy hír szerint, amely igaz is lehet, az osztrák pályának, nem kétszeresített, hanem — hidverési anyagot szállítottak Romániába az oroszoknak, kik e materialelől oly roppant mennyiséget halmoztak föl, hogy akár husz (?) ponton egyszerre tehetnek vele kísérletet az átkelésre.

Bécs, jun. 15. Orosz részről állítólag hivatalosan figyelmeztetni készülnek az osztrák kormányt azon erkölcsi hátrányokra, amik az oroszokra s magyar képviselőház és sajtó, bizonyos lenyei lapok és körök ellenséges magatartásából és hazug hírekből áramlanak. Megeshetik, hogy Galiciában a sajtót legközelebb rövidebb póráva fogják, s kétséges felülállni tény, hogy az eddig elfogott legyelek kivétel nélkül a lengel-török legio érdekében kifejtett tevékenységük áldozatai. Az hogy az orosz nihilistákkal cimboráltak vagy, hogy az internacionale titkos ügynökeiként szerepelnek, az osztrák félhivatalos sajtó hazug ráfogása.

Bécs, jun. 15. A „M. H.“ tudósítója írja: A leghatározottabban jelenthetem, hogy az oroszok rovására eső mozgósítást alaposan informált közők itt annyira lehetetlennek tartják, hogy szerintök Andrássy grófnak állásába kerülne, ha legfelsőbb helyen ilyesmit komolyan merne ajánlani.

London, jun. 15. A „Sandar V.“ és „D. T.“ táviratai egyhangulag azt jelentik Erzerumból, hogy a törökök Karsból az oroszok támadását véresen visszaverték.

Prága, jun. 15. Cseh körök a dunai átkelés alkalmára tüntetésekre készülnek. Egy nagy Husz-ünnepele van előkészületben.

Bécs, jun. 15. A börtén ma az a hír terjedt el, hogy a muszkaik megszállották Kladovát.

Prága, jun. 15. A „Bohemia“ bukkaresti jelentése szerint a cár elnökléte alatt megtartott legutóbbi haditanács majdnem haditörvényszék volt az orosz vezérkar fölött. A cár számon kérte a késedelmezés okait, s elégedetlenségét fejezte ki a vezérkari főnök működése fölött. Turnu-Magureliuél concentrált seregek előkészületeket tesznek az átkelésre.

Zimonyban, jun. 15. Jól értesült egyének azon körülményben, hogy Risztics Milán fejedelem kíséretében Plojestibe utazik, a cár ellenséges értelettel látják Ausztria-Magyarország irányában. Milán fejedelem az orosz hadesapatoknak Szerbián leendő átvonulásáért O-Szerbiát és Boszniát fogja a cártól kérni. — Szerbia 60,000 fónyi segédcsoport állit. Az omladina ismét teljesen biztos a cár kegyéről.

Bécs, jun. 15. Berlinből távirják kiegészítéssel a legújabb orosz jegyzékről eddig megjelent közleményekhez: Oroszország nem szándékozik sérteni az angol érdeket a suzi csatornán, s határozottan kijelenti, hogy actióját, Egyiptomra ki nem terjeszt. Örményországot illetőleg kijelenti, hogy nem törekszik semmi oly cél elérésére, mely Anglia érdekeit a perzsa öbölnél károsíthatná. A jegyzék Stambul megszállását nem érinti, de kijelenti, hogy Oroszország nem óhajlja Konstantinápolyt bírást, ellenben a keresztény tartományokat illetőleg messzebbet követeléseket tesz. Legnehezebb pont a Dardanellák kérdése, melyre nézve az eddigi állapot gyökeres megváltoztatását sürgeti Oroszországnak.

Konstantinápoly, jun. 15. Tegnap a Séraakairben a szultán elnökléte alatt haditanács tartottott. A muszkaik még mindig csak próbálgatják a dunai átkelést, — de nem sikerül. — Kars még mindig víztüzl ellentáll. A egyiptomi hadosztályok holnapra vártnak s azonnal a harcúterre foglalnak menni. A bolgár küldötlet tegnap fogadta a szultán.

Bécs, jun. 15. Ma újból öt egyén fogatott el, kiknél orosz és lengyel nyelven írt levelek találtattak, melyek constatálják, hogy Oroszország és Ausztria államszervezetének megbontására internacionale propaganda létezik.

Szerbia és az oroszok.

Részt fog-e venni Szerbia a háboruban? — oly kérdés, melyre a felelet a jelek után ítélve, csak az lehet, hogy: igen. Szerbia későbbidéseiből már nem csinálnak titkot, s habár a „hivatalos Oroszország“ az utolsó pillanatig főn akarván tartani annak látszatát, mintha Szerbiát minden áron lebeszélni sőt eltiltani ügyekhez a fegyveres fellépéstől, — ez alakoskodás köpenye alól nagyon is kilátszik a lélek, s ama körülmény, hogy Milán szerb fejedelem még e hét folytán személyesen tisztelegni fog a cárnál, a kivel hírt szerint egyébiránt már titkos egyezsége is lépett volna, — tehát e körülmény napnál világosabb fényt vet az ottani állapotokra és törekvésekre, melyeket többé félreismerünk nem lehet.

Hogy pedig a titkos mihely kohójában mit köválnak, arra szintén újmatatást találunk az orosz lapok cikkeiben, melyek egymást fölülmulni igyekeznek Szerbia bizgatásában és bátorításában. Így a „Moskovski Vjedomosti“ nagyon természetesen találja, ha a szerbek, „kik már az orosz háboru megkezdése előtt vértókat áldoztak a szlav ügyért,“ most Nisch ellen indulnak. Ugyanezen lap egyszersmind formaszereint inti Ausztriát, hogy ez esetben ne tegyen kísérletet Belgrádot megszállni, mert nem állhat Ausztria érdekében, miszerint Oroszországgal viszályba bonyolódjék. — Ugy hisszük, ez eléggé érthetően van mondván, s e fenyegetésből következtetve még megtörténhetik, hogy — bármennyire igyekeznek is az Ausztria és Oroszország közti barátságos viszonyt rözsás színrekel festeni — talán utóvégre mégis csak muszkát fogunk látni. Node ne fussik falra az ördögöt!

Trónkövetelők a muszka seregben.

Mint hírlik Don Carlos már elutazott a dunai muszka sereghez, hogy a harcosok sorába lépve a török ellen harcoljon. III. Napoleon fia pedig egy levélben kérdést intéz a muszka cárhoz megengedi-e, hogy ő is harcolhasson a török ellen. A két trónkövetelőnek, addig is míg kormányzasi gondok foglalnak el, egy kis időtöltésre van szükségük és ez időtöltésből valószínűleg hasznos is reménylenek, huzni. Őnfeláldozásuk által lekötélezi reménylik a muszka cárt is, kitudja, a cár is lehet néha jókedvében, hát ha valami ígéretet tesz. Ígéretében a cár még sehol és semmi körtlmények között nem fősvénykedett.

Don Carlos ugyan egy jó időre meg van bénítva terveiben, de annál mosolygóbban sít a remény napja Lulurá „IV. Napoleona.“

A „F.“ ugyanazt mondja, hogy Fourton sem klerikalis sem bonapartista, hanem közepes valami és csupán azzal valóható, — ha egyátán vádnak tekinthető — hogy a tetek, a hirtelen elhatározó tetek embere. De hisz ki akarná Fourton mással valódni, mint épen a „hirtelen és elhatározó tetekkel“? Ha a köztársaság megbukik és a trónon ismét fejedelem, egy Napoleon fog látni, ki fogja Fourtont másval, mint egy „hirtelen tettel“ valódni?

Lulu tehát jó remény fejében beáll muszkanak és fogja venni a törököt. Szerenzen ott olyan babérokat, aminőket a francia nemzet kíván neki. Ohajjúk.

Mire vár Anglia?

Anglia úgy látszik, most arra vár, hogy előbb Ausztria-Magyarország tegyen lépést. Mig Ausztria tétlen, ő sem akar mozogni, legalább azt olvashatni a „Times“ legújabb cikkében.

„Van egy állam“, úgy mond a „Times“, „melylyel Oroszországnak előbb egy kis szomszolja valója lehetne, mielőtt Konstantinápolyt fenyegethetné és mely állam állását Romániában tarthatatanná tehetné. És ez állam Ausztria.“

Mig ez állam nyugodt, nekünk semmitől sem kell tartanunk, minket nem érdekel annyira Törökország, mint Ausztriát. Ezen szempontot Suvloff válaszában ügyelem nélkül nem hagyhatjuk.

Oroszország beleegyezik abba, hogy az európai hatalmak határozzanak Törökország és a Közép- és Fekete-tenger hajózása felett. Ezt el lehetett várni, mert egy állam sem lehet oly könnyelmű, hogy az összes hatalmak ellenségeskedését maga ellen felhívja.

Igy folytatja cikkét a „Times“ végig és ajánl további tértelenséget.

Bismarck szava Ausztria-Magyarországról

Az öreg német államkancellár kijátszotta a világot, s a „National Zeitung“ ot szerencsésleti egy idő óta szülgalmaival. Vajjon nyugodtan nézheti-e Ausztria-Magyarország a háborút, azon biztosítás nélkül, hogy Muszkaország nem feledkezik el köteleimről? — Erre a kérdésre a „N. Z.“ így felel magának: „Nem azt akarjuk mondani, hogy Muszkaország talán nem feledkezhetik el; semmi esetre sem. A muszka tervek, bármily világosak és szennytelenek legyenek is az egyes orosz államférfiak agyában vagy a cár fejében, egyszerűen benyomások és tükörképek, melyek megváltozhatnak. Nem csak mi nyugatiak találunk azt furcsának, hogy egy oly birodalom, minő Muszkaország, életerejét tegye kockára csak azért, hogy néhány millió barbárt a boldogabb túlvilágba küldjön. Muszkaországban sem rajonghattott oly sokáig ez eszméért a nemzeti lelkesedés, hogy ma már kézzelfogható tervek merültek fel eltagadhalanul, melyek azon napsugarak gondolatban már szépen megérlelődtek. Ma olvassuk, hogy Anglia nem engedni a suzi csatorna semlegesítését, hanem ott kizárólagossá teszi hatalmát, úgy a muszka is meg akarja nyitni hajóhadának a Dardanellákat. Attól félünk, hogy Muszkaország a lehető legtovább fogja eltilkolni terveit és a sok ceapp vér esik a tengerbe, sok ceapp vér esik a földre, mig meg fogjuk tudni, mit akar Muszkaország.“

Román lapszemle.

A mi törökjeink.

(Egy debreceni levél a brassói „Gazeta Transylv.“ 41-ik számában.)

Mig a keleti törökök, a humanitás és keresztényesség barbár elnyomói készülnek a birodalmakbéli keresztény népek felszabadulása ellen harcolni, — a mi